

Column

Johan Heirman

'Nudging'

Veruit de meeste arbeid in mijn tuinen vergt het moestuingedeelte, nochtans maar zo'n vijf procent van de oppervlakte. De rest vraagt namelijk na verloop van tijd almaar minder werk, als zulke tuinen een zekere rijping bereiken moet er bovendien nauwelijks nog aangeplant worden. Ze onderhouden als het ware bijna zichzelf, mits ze als natuurreservaatjes beheerd worden. Dat betekent in mijn geval dan éénmaal maaien en afvoeren aan het eind van de zomer, en eventueel wat snoeien in de winter. Een overmaat aan verharding en dure accessoires heb je daar ook al niet nodig. Het is mij niet duidelijk hoe daar een verdienmodel voor tuincentra aan te koppelen is. Naarmate er meer van dit soort tuinen zouden komen verkleinen immers zienderogen hun winstmogelijkheden. Ze zullen er dus naar verwachting alles aan doen om hun business in stand te houden, hetgeen inhoudt dat ze zullen blijven trachten tuinstijlen te promoten die geregeld op de schop moeten. Ik blijf het raar vinden dat mensen de grootste moeite doen om in hun borders op uiterst gebrek-

kige wijze natuurlijke vegetaties na te bootsen, terwijl die met een goed beheer bijna vanzelf ontstaan. Enige 'nudging' (gedragsbeïnvloeding) van overheidswege zou kunnen helpen, al mag je hier ook niet te veel van verwachten, want tewerkstelling in de tuinsector zou dan ook wel gauw een beleidsprioriteit worden. Ik zeg trouwens met opzet nudging en niet dwang of betutteling, daar is er al genoeg van. Een voorbeeld van nudging zou kunnen zijn: het in stedelijke milieus creëren van stadslandschapselementen door aanplant van bomen dicht bij perceelgrenzen toe te laten via een boomvriendelijker burenenregeling. Hoe kunnen wij natuurtuinliefhebbers het grote publiek ervan overtuigen dat al dat propere en gelikte tuinieren niet de goede weg is, dat mensen dat helemaal niet nodig hebben in hun tuin? Dat het anders moet als we meer natuur en nachtegalen om ons heen willen en dat het juist een teken van status kan zijn wanneer je geen uitgestrekt gazon, strak geschoren haag en groot betegeld terras met duur tuin-

meubilair hebt? Dat is onze grootste uitdaging. Mogelijk moeten daar wel stilisten en reclamemensen aan te pas komen, hoewel dat ook een beetje in gaat tegen de essentie, en die moeten ook weer betaald worden. Bij natuurbehoudsinstanties die professionaliseren en deze weg op gaan zie je enerzijds wel succes, anderzijds ook een begin van verstarring. De tijd zal het hopelijk uitwijzen, of we alle neuzen echt wel dezelfde kant op krijgen. Ik heb er eerlijk gezegd mijn twijfels over.

Zolang we in onze eigen bubbel blijven kan het lijken alsof natuurlijke tuinen een succesverhaal zijn. Maar natuurtuinen zijn eigenlijk nog altijd marginaal. Het volstaat om even om je heen te kijken en een keertje naar enkele tuinbeurzen te gaan om je ogen te openen. Misschien moesten al die mensen die zich nu op sociale media ongehoorlijk zitten op te winden omdat er volgens hen te veel gekapt en gemaaid wordt, of juist te weinig, hier wat meer hun pijlen op verschieten.

